

del Pic de Mont-roig, hi ha el Port, Estany i Vall de *Sertascan* (veg. aquest article), format amb el basc *çarta* 'brancam': és, en efecte, la fi de la regió boscosa.

En els dialectes bascos avui *azken* és forma més estesa, però *azkan* és la forma del Roncal, la Sule i part del benavarrès (Azkue; Mitx., *Fon. Hi. Vca.*, p. 70), que com a dialectes orientals penso que és més probable que coincideixin amb el paleo-basc del Pallars. Cf. benav. *Bebaskane* (fr. *Bebasque*).

La forma *azkan* reapareix en alguns altres parlars, com el d'Arrankudiaga, en el sentit de «risco» (solament en Azkue). El duplicat *-en/-an* es retroba en altres mots, en els dialectes de l'Oest, i també guip. i bisc. *kirten* o *kerten* «mango, astil, troncho»¹⁵ en lloc del navarrès *kirtain* (Mitx., *Fon.*, p. 62 i 14. 10a).

Una formació paral·lela a la de *Tavascan* és *Tabiarte*, pda. munt. de Caregue (1960) = < *Ata-be*, *-arte* 'entremig de la zona de ports'. Per a la idea de 'sota-ports'²⁰ cf. *St. Jean-Pied de Port* (Baixa-Navarra, al peu del port de Roncesvalles).

En la toponímia basca els compostos de *ate*- 'porta', 'port', són nombrosos; p. ex. *Atarratze* = bearn. *Tardets*; *Ate-gorri-eta*, estació ferroviària a 2 k. de Do-²⁵ nostia i a 17 d'Endaia.

TAVERNES

I els altres NLL provinents del ll. TABERNA, en els seus sentits originaris de 'cabana, casuc', 'hostalet', i 'botiga de venda'. Com s'explica en l'art. *taverna* del *DECat VIII*, 363, especialment a28-36.

Del monestir de *Taverna*, a l'alt Aragó, prop de Ri-³⁵ batorça, que tingué algunes possessions a la part catalana, dóna algunes notícies *Cat. Car.* II, 278.22.

TAVERNES BLANQUES, poble valencià, a l'esq. del Túria, entre el mar i la carretera general. *Nom pop.*: es diu sempre «a *Tavernes Blanques*», sense arti-⁴⁰ cle, i sencer (per evitar malentès amb el més conegut de *Valldigna*). *MGadea*, *T. del Xè I*, 307, *SSiv.*, 394, en dóna moltes notícies històriques sense cites de text des de 1371, i explica que pertanyé als monestirs de Cotalba i de St. Miquel dels Reis i aviat fou poblat de cristians, ja que no figura en els censos de moriscos del S. XVI, i en el de 1609, *Reglà* (p. 107) hi troba 30 cases de cristians, amb senyoria del Rei. Per a la conjectura, ben incerta, que el seu nom figuri ja en un text sarraí, amb error de còpia, veg. la nota de Sey-⁵⁰ bold, s. v. *Montroi*.

TAVERNES DE VALLDIGNA, la població principal de la vall de Valldigna, antic Alfàndec de Marinyén. En els articles corresponents tractem de l'origen d'aquests altres NLL. *Nom pop.* *tavèrnes*, a *Valldigna* i a *Xaraco* (xxxii, 188.24; 1962, enq. allí, xxxi, 173.9); *tabèrnes*, a València i del Xúquer enllà (J. G. M., 1950). També, però, està molt estès dir com nom «*La Vall*» de la ciutat de Tavernes; així ho anoto a *Cullera* (xxi, 82.17, 25.16), i escriu *MGadea*: «Els⁶⁰

Festeigs de la *Vall*: és molt xusca y curiosa la costum, encara creem que s'estila en eixe poble, dit també *Tavernes de Valldigna* --».

MENC. ANT. Antigament també apareix força amb el nom singular *Taverna* a. 1330 (*BABL* v, 120); i en diuen *La Taverna*, el 1535, en separar-ne la parròquia de la de Rafol d'Alfàndec, fins llavors, com explica *SSiv.* (pp. 396-7) on se'n veuran altres notícies. Era poblat sobretot per moriscos, 200 cases, i algunes de cristians vells. En efecte en els censos de 1527, '63, '72 i 1602 o 1609 figura amb 260, 165, 195 i 307 i 400 cases morisques respectivament (*Lapeyre*, p. 38).

Ses Tavernes, vella alqueria menorquina en el te. de Ciutadella; i per a d'altres de menors a Mallorca, veg. *DECat*, 363a32 ss. Caseta de *Taverna* i Corral de *Tavernes*, entre Candó i Gavada (Iglésies-Sant., *Guies* II, 322).

La Taverneta, important pda. d'horta, te. Estubeny (xxxii, 52.14), inclouent-hi la *Font de la Tav.*, la més important dins el terme, i un ample sector de la part SSE. del terme, dit *Pla de la Taverneta* (53.5, 3º03-04 × 39º00), arribant fins a mig camí del límit amb Llanera. Un altre *La Taverneta*, pda. del Puig de Sta. Maria (xxx, 56.1).

Són masses llocs importants perquè no siguin antics, però així és increïble que es tracti d'un dim. valencià de *taverna* en el sentit del mot viu, probablement herència mossàrab, a través de l'àrab. Suposarem que seria moss. TABERNAS, com els seus homònims anteriors, en un sentit com 'cabanes o hostalets', adaptat a l'àrab amb el plural *-ât* d'aquesta llengua, i amb article *at-tabernât* > *La tavernet(a)*.

Altres derivats i en altres terres catalanes:

Pla Taverner i *Font de ~*, al Pallars Sobirà; devia ser damunt de Gerri, cap a Baén i Arboló. 870: «Fontem q. vocant de Plano *Tabernario*», citat junt amb Gerri, Arboló, Baén i Pla de Corts (Col·l. Moreau II); 920: id., junt amb Baén (Abadal, *P. i R.*, 351). Diferent d'aquell, una desena de k. més al Nord: *Lo Tàbarné*, pda. de Sort (xxxvii, 50.10). Relacionant-ho amb *Font Tavernera* de la vall de Benasc, aigües amunt del riu de Grist, prop de la cascada d'Espigantosa, compremem que el nom es devia inspirar en un paratge on els pastors i caminants acostumarrien a menjar i beure, amb l'abundor d'aigües. *El Taverner*, gran mas, te. Sta. Coloma de Farners, en el camí de Sta. Bàrbara d'Anglès, 1970 i 1972 (6º19 × 41º54). Damunt la llista es llegeix: «Andreu Tabarner 1807: Diem a Déu y al pecat, / Inboca la Mare de Déu y quedaràs aconortat». Molt antic com a cognom: «Guillermo *Tavernero*» a. 1244, poblador de Batea (*Font Rius*, *C. d. p.*, § 283).

TAVERNOLES. 1) *Monestir de Sant Serni de T.* És un parell de k. al N. de la Seu d'Urgell, no lluny de la Valira, te. d'Anserall (Abadal, *Cat. Car.* II, p. vii; i 245.6, 246.21); ja existiria en l'època visigòtica i si bé només consta en temps carolingis és perquè hagué de ser restaurat. Riu en la seva tesi sobre els monestirs catalans, el data de c. 803 fins a 1592.